

САОПШТЕЊЕ

Обавезни сте да приликом дозвољених радњи, у свом производу или апликацији наведете извор података.

ГОДИНА XI

САРАЈЕВО, 31. 5. 2024.

БРОЈ 4

ПОСЛОВНЕ СТАТИСТИКЕ

ИНДЕКСИ ПРОМЕТА ТРГОВИНЕ НА МАЛО У БИХ, АПРИЛ 2024

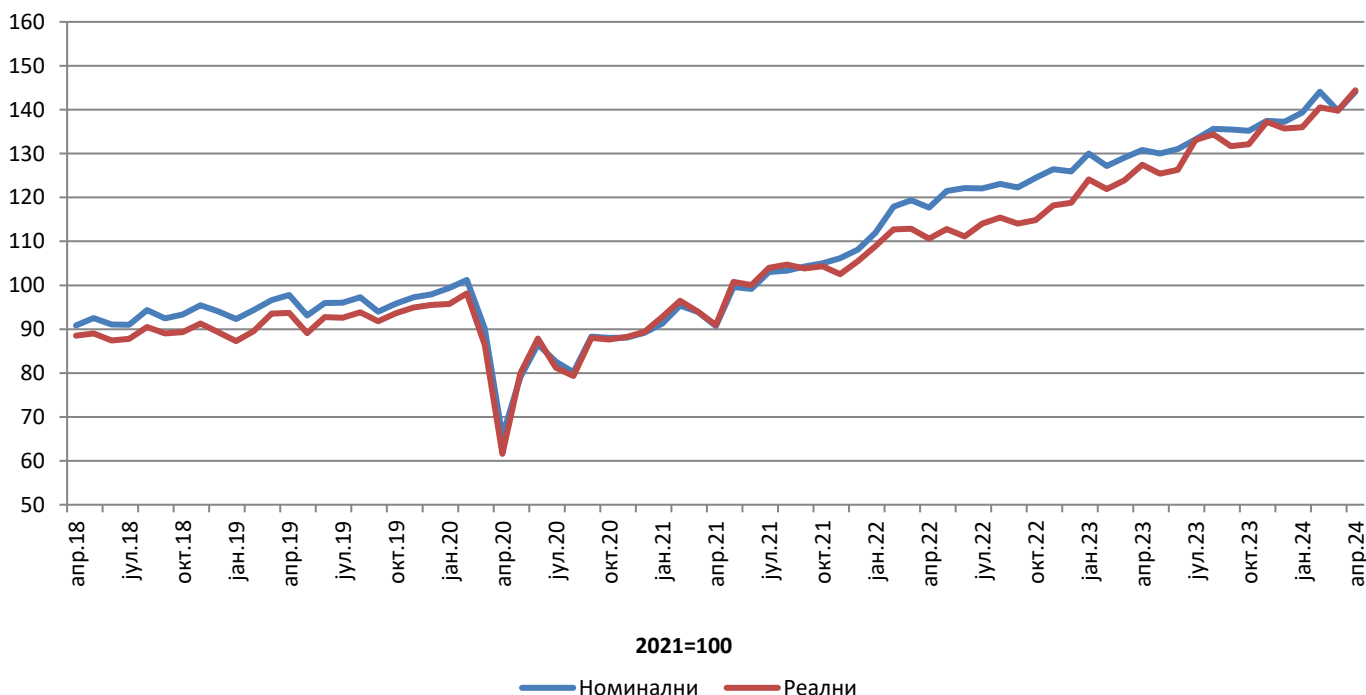
Укупан десезонирани промет трговине на мало у БиХ у априлу 2024. године, посматран у текућим цијенама остварио је раст од 3,1% у односу на март 2024. године. Раст промета остварен је у трговини прехранбеним производима (храном, пићем и духанским производима) у износу од 4,5%, док је промет непрехранбеним производима остварио раст у износу од 0,2%.

Посматрано у сталним цијенама, укупан десезонирани промет трговине на мало у БиХ у априлу 2024. године остварио је раст од 3,3% у односу на март 2024. године. Раст промета остварен је у трговини прехранбеним производима (храном, пићем и дуванским производима) у износу од 4,4%, док је промет непрехранбеним производима остварио раст у износу од 2,3%.

Укупни индекс промета трговине на мало у БиХ у мјесецу априлу 2024. године остварио је номинални раст од 44,1%, док је реални раст износио 44,4% у односу на базну (2021.) годину.

Дати подаци су десезонирани.

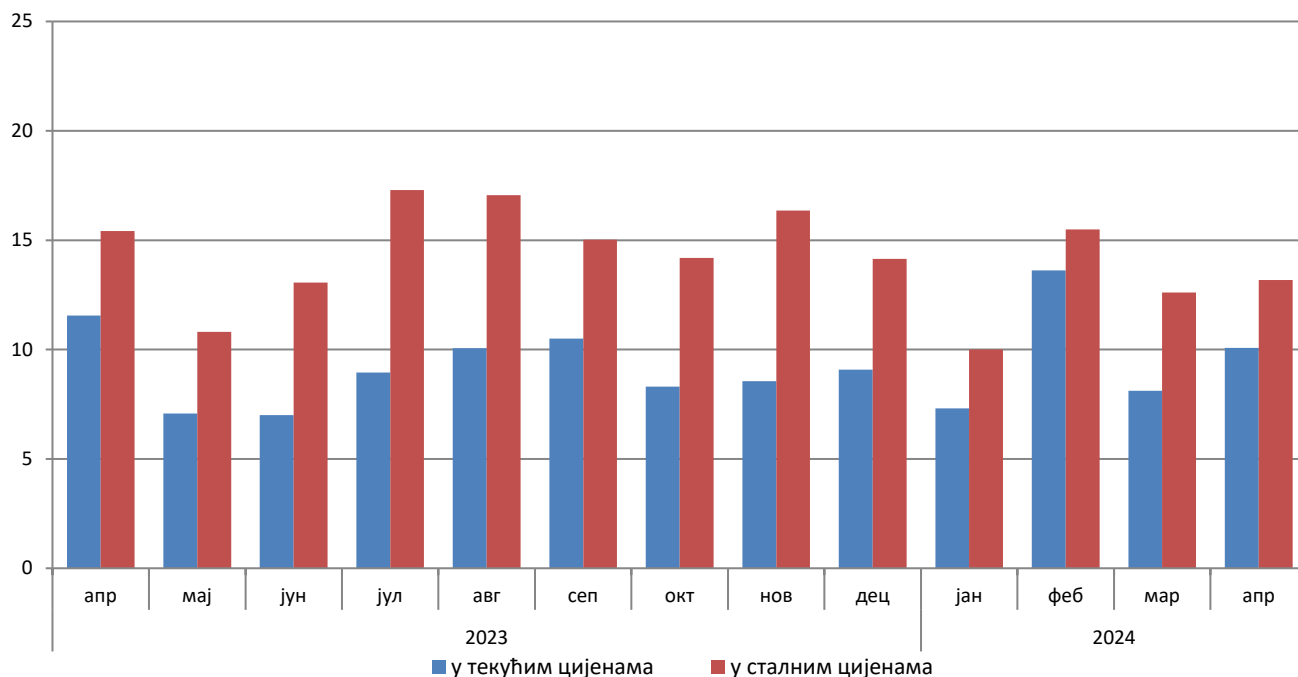
Индекси промета трговине на мало, десезонирана серија БиХ, 2021=100

Укупан промет трговине на мало у БиХ, посматран у текућим цијенама, у априлу 2024. године остварио је раст од 10,1% у односу на исти мјесец претходне године. Промет прехранбеним производима (храном, пићем и дуванским производима) остварио је раст од 6,7%, док је промет непрехрамбеним производима остварио раст од 9,1% у односу на април 2023.

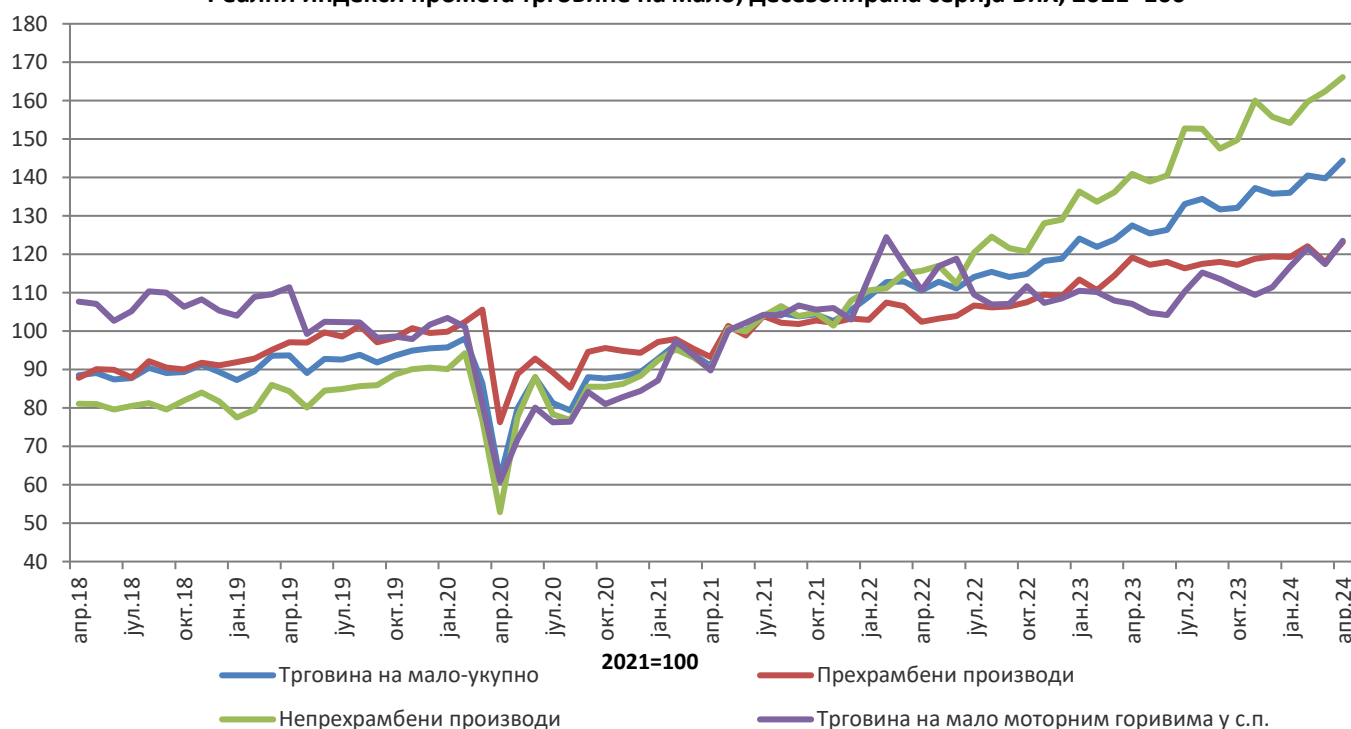
Посматрано у сталним цијенама, укупан промет трговине на мало остварио је раст од 13,2% у односу на исти мјесец претходне године. Промет прехранбеним производима остварио је раст од 3,5%, док је промет непрехрамбеним производима остварио раст од 17,8% у односу на април 2023. године. Наведени подаци су календарски прилагођени.

Годишње стопе промјене трговине на мало, календарски прилагођена серија БиХ

У односу на базу (2021.) годину, реални индекс промета прехранбених производа у априлу 2024. године остварио је раст од 23,1%, док је промет непрехрамбеним производима остварио раст од 66,1%. Промет од трговине на мало моторним горивима остварио је раст од 23,5%. Дати подаци су десезонирани.

Реални индекси промета трговине на мало, десезонирана серија БиХ, 2021=100

Табела 1: Мјесечне стопе промјене израчунате из реалних индекса промета трговине на мало

Шифра КД БиХ 2010	Назив дјелатности - КД БиХ 2010	<u>IX 2023</u> VIII 2023	<u>X 2023</u> IX 2023	<u>XI 2023</u> X 2023	<u>XII 2023</u> XI 2023	<u>I 2024</u> XII 2023	<u>II 2024</u> I 2024	<u>III 2024</u> II 2024	<u>IV 2024</u> III 2024
47	УКУПНО ТРГОВИНА НА МАЛО	-2,1	0,3	3,9	-1,1	0,2	3,3	-0,5	3,3
47.3	Трговина на мало моторним горивима у с.п.	-1,5	-1,9	-1,7	1,8	4,8	4,1	-3,4	5,1
47 без 47.3	Трговина на мало, осим трговине моторним горивима у с.п.	-2,2	0,8	5,0	-1,7	-0,7	3,2	0,1	2,9
47.11, 47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима	0,4	-0,6	1,3	0,5	-0,1	2,4	-3,4	4,4
47.11	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у н.п.	0,4	-0,7	1,5	0,5	-0,5	2,6	-3,3	4,3
47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у с.п.	1,2	-0,1	-1,1	-0,6	5,4	0,1	-4,6	5,7
47.19, 47.4 до 47.9	Трговина на мало непрехрамбеним производима	-3,4	1,5	6,8	-2,6	-1,0	3,5	1,7	2,3
47.19	Остала трговина на мало у н.п.	0,7	8,8	3,1	-5,6	-3,3	-0,1	7,0	-2,8
47.4	Трговина на мало информационо-комуникационом опремом у с.п.	-6,7	-5,6	2,2	2,6	-5,4	13,4	3,3	-1,5
47.5	Трговина на мало осталом опремом за домаћинство у с.п.	-0,9	1,0	3,4	0,2	-2,1	7,1	-4,0	-1,0
47.6	Трговина на мало производима за културу и рекреацију у с.п.	3,7	1,5	3,3	-4,2	2,7	3,5	-1,5	18,1
47.7	Трговина на мало осталом робом у с.п.	-4,9	0,2	8,7	-2,5	-0,5	3,5	2,0	3,4
47.9	Трговина на мало изван продавница, штандова и тржница	-5,7	7,6	2,1	-7,6	9,0	-2,9	-5,1	7,6
47.51, 47.71, 47.72	Трговина на мало текстилом, одјећом, обућом и производима од коже у с.п.	-0,8	1,2	9,1	-3,6	0,4	5,1	6,8	6,4
47.54, 47.59	Трговина на мало намјештајем, опремом за расвјету и електричним апаратима за домаћинство у с.п.	-4,4	3,4	15,7	-11,3	-2,9	6,2	-5,4	0,9
47.73, 47.74, 47.75	Апотеке, трговина на мало медицинским и козметичким препаратима у с.п.	0,9	0,0	-0,3	3,0	-1,1	1,8	-2,6	2,7
47.61, 47.62, 47.63	Трговина на мало књигама, новинама, музичким и видеозаписима у с.п.	6,6	7,2	-1,9	9,7	-24,1	6,3	-6,5	3,0
47.64, 47.65	Трговина на мало спортском опремом, играма и играчкама у с.п.	-4,7	-15,3	1,2	-0,7	12,0	-11,5	5,8	32,9

* десезонирани подаци

* подаци за претходни период су ревидирани

Табела 2: Годишње стопе промјене израчунате из реалних индекса промета трговине на мало

Шифра КД БиХ 2010	Назив дјелатности - КД БиХ 2010	X 2023	XI 2023	XII 2023	I 2024	II 2024	III 2024	IV 2024	I-IV 2024
		X 2022	XI 2022	XII 2022	I 2023	II 2023	III 2023	IV 2023	I-IV 2023
47	УКУПНО ТРГОВИНА НА МАЛО	14,2	16,4	14,1	10,0	15,5	12,6	13,2	12,8
47.3	Трговина на мало моторним горивима у с.п.	-0,3	1,9	2,7	5,7	10,4	8,8	15,4	10,2
47 без 47.3	Трговина на мало, осим трговине моторним горивима у с.п.	18,0	19,7	16,5	10,9	16,6	13,4	12,8	13,3
47.11, 47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима	9,0	8,5	9,5	5,1	10,4	2,8	3,5	5,2
47.11	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у н.п.	9,7	9,2	10,1	5,2	10,7	3,2	3,1	5,3
47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у с.п.	1,5	0,3	1,0	4,2	5,9	-2,0	8,0	4,0
47.19, 47.4 до 47.9	Трговина на мало непрехрамбеним производима	22,9	25,4	20,4	13,9	19,8	19,2	17,8	17,6
47.19	Остала трговина на мало у н.п.	5,0	2,9	-0,4	-4,0	-1,2	10,5	6,9	3,3
47.4	Трговина на мало информационо-комуникационом опремом у с.п.	7,3	34,5	35,2	14,6	28,7	11,1	15,8	17,2
47.5	Трговина на мало осталом опремом за домаћинство у с.п.	4,3	5,9	6,3	-1,1	17,8	4,3	2,4	5,4
47.6	Трговина на мало производима за културу и рекреацију у с.п.	12,2	5,5	8,8	3,8	7,5	-3,5	16,5	6,2
47.7	Трговина на мало осталом робом у с.п.	35,2	38,1	30,0	20,7	25,1	26,1	23,9	23,9
47.9	Трговина на мало изван продавница, штандова и тржница	22,4	15,7	27,0	16,9	22,1	2,2	27,5	16,5
47.51, 47.71, 47.72	Трговина на мало текстилом, одјећом, обућом и производима од коже у с.п.	43,9	51,7	32,8	26,2	30,9	35,6	33,3	31,5
47.54, 47.59	Трговина на мало намјештајем, опремом за расвјету и електричним апаратима за домаћинство у с.п.	8,6	11,2	11,2	1,2	6,0	-6,4	-4,5	-1,3
47.73, 47.74, 47.75	Апотеке, трговина на мало медицинским и козметичким препаратима у с.п.	8,9	10,2	14,3	7,7	9,0	3,6	5,7	6,4
47.61, 47.62, 47.63	Трговина на мало књигама, новинама, музичким и видеозаписима у с.п.	1,8	-1,5	23,6	-26,6	-18,4	-24,9	-25,2	-23,8
47.64, 47.65	Трговина на мало спортском опремом, играма и играчкама у с.п.	15,4	7,4	4,5	10,0	14,1	1,6	25,8	13,1

* календарски прилагођени подаци

*подаци за претходни период су ревидирани

Табела 3: Мјесечна серија реалних индекса промета трговине на мало, 2021=100

Шифра КД БиХ 2010	Назив дјелатности - КД БиХ 2010	IX 2023	X 2023	XI 2023	XII 2023	I 2024	II 2024	III 2024	IV 2024
47	УКУПНО ТРГОВИНА НА МАЛО	131,7	132,1	137,2	135,7	136,0	140,5	139,8	144,4
47.3	Трговина на мало моторним горивима у с.п.	113,6	111,4	109,5	111,4	116,8	121,6	117,4	123,5
47 без 47.3	Трговина на мало, осим трговине моторним горивима у с.п.	136,3	137,4	144,3	141,9	140,9	145,3	145,5	149,7
47.11, 47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима	118,0	117,3	118,9	119,4	119,2	122,1	117,9	123,1
47.11	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у н.п.	119,7	118,9	120,7	121,4	120,7	123,8	119,7	124,9
47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у с.п.	100,1	100,0	98,9	98,3	103,6	103,7	98,9	104,6
47.19, 47.4 до 47.9	Трговина на мало непрехрамбеним производима	147,5	149,8	160,0	155,8	154,2	159,6	162,4	166,1
47.19	Остала трговина на мало у н.п.	98,2	106,8	110,1	104,0	100,6	100,5	107,5	104,6
47.4	Трговина на мало информационо-комуникационом опремом у с.п.	157,7	148,8	152,1	156,0	147,6	167,3	172,9	170,3
47.5	Трговина на мало осталом опремом за домаћинство у с.п.	105,0	106,1	109,7	109,9	107,6	115,2	110,6	109,5
47.6	Трговина на мало производима за културу и рекреацију у с.п.	125,5	127,4	131,7	126,1	129,5	134,0	132,1	156,0
47.7	Трговина на мало осталом робом у с.п.	184,8	185,2	201,4	196,3	195,4	202,2	206,3	213,4
47.9	Трговина на мало изван продавница, штандова и тржница	104,6	112,5	114,9	106,1	115,8	112,4	106,7	114,8
47.51, 47.71, 47.72	Трговина на мало текстилом, одјећом, обућом и производима од коже у с.п.	227,7	230,6	251,6	242,6	243,6	256,1	273,5	291,2
47.54, 47.59	Трговина на мало намјештајем, опремом за расвјету и електричним апаратима за домаћинство у с.п.	109,4	113,1	130,8	116,1	112,8	119,8	113,2	114,3
47.73, 47.74, 47.75	Апотеке, трговина на мало медицинским и козметичким препаратима у с.п.	121,5	121,6	121,3	124,9	123,5	125,7	122,4	125,7
47.61, 47.62, 47.63	Трговина на мало књигама, новинама, музичким и видеозаписима у с.п.	90,1	96,5	94,7	103,9	78,9	83,9	78,5	80,9
47.64, 47.65	Трговина на мало спортском опремом, играма и играчкама у с.п.	154,7	131,0	132,6	131,7	147,5	130,5	138,0	183,4

* десезонирани подаци

*подаци за претходни период су ревидирани

Табела 4: Реални показатељи промета трговине на мало, изворна (неприлагођена) серија

Шифра КД БиХ 2010	Назив дјелатности - КД БиХ 2010	Стопе промјене				Индекси промета 2021 = 100			
		IV 2024 III 2024	IV 2024 IV 2023	IV 2024 ø2023	I-IV 2024 I-IV 2023	I 2024	II 2024	III 2024	IV 2024
47	УКУПНО ТРГОВИНА НА МАЛО	9,0	13,0	10,2	12,9	120,1	118,2	130,7	142,5
47.3	Трговина на мало моторним горивима у с.п.	11,8	15,4	8,7	10,2	97,7	97,2	106,2	118,8
47 без 47.3	Трговина на мало, осим трговине моторним горивима у с.п.	8,5	12,5	10,5	13,5	125,8	123,6	137,0	148,6
47.11, 47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима	6,1	-0,4	6,7	5,1	106,2	104,3	117,4	124,6
47.11	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у н.п.	5,6	-1,0	6,7	5,2	107,9	105,9	119,6	126,3
47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у с.п.	13,6	8,0	7,3	4,0	88,2	87,4	94,1	106,8
47.19, 47.4 до 47.9	Трговина на мало непрехрамбеним производима	9,6	19,8	12,4	18,0	137,9	135,4	149,0	163,3
47.19	Остала трговина на мало у н.п.	9,4	6,9	5,2	3,3	81,8	77,0	97,5	106,7
47.4	Трговина на мало информационо-комуникационом опремом у с.п.	-4,8	15,8	1,3	17,2	141,7	154,0	159,1	151,5
47.5	Трговина на мало осталом опремом за домаћинство у с.п.	11,1	4,5	2,8	5,5	71,7	84,0	97,5	108,4
47.6	Трговина на мало производима за културу и рекреацију у с.п.	27,7	16,5	20,5	6,2	122,5	112,7	118,9	151,8
47.7	Трговина на мало осталом робом у с.п.	9,2	26,6	16,1	24,4	185,6	178,6	190,7	208,2
47.9	Трговина на мало изван продавница, штандова и тржница	3,0	27,5	9,3	16,5	109,0	115,6	110,0	113,3
47.51, 47.71, 47.72	Трговина на мало текстилом, одјећом, обућом и производима од коже у с.п.	11,2	33,3	17,0	31,5	230,1	215,5	230,7	256,5
47.54, 47.59	Трговина на мало намјештајем, опремом за расвјету и електричним апаратима за домаћинство у с.п.	13,4	-4,5	-10,3	-1,3	88,5	88,7	91,8	104,1
47.73, 47.74, 47.75	Апотеке, трговина на мало медицинским и козметичким препаратима у с.п.	1,1	8,5	4,0	6,5	126,2	120,4	123,1	124,4
47.61, 47.62, 47.63	Трговина на мало књигама, новинама, музичким и видеозаписима у с.п.	-1,2	-25,2	-31,1	-23,8	54,6	64,1	66,8	66,0
47.64, 47.65	Трговина на мало спортском опремом, играма и играчкама у с.п.	32,9	25,8	33,7	13,1	147,5	130,5	138,0	183,4

*подаци за претходни период су ревидирани

Табела 5: Номинални показатељи промета трговине на мало, изворна (неприлагођена) серија

Шифра КД БиХ 2010	Назив дјелатности - КД БиХ 2010	Стопе промјене				Индекси промета 2021 = 100			
		IV 2024 III 2024	IV 2024 IV 2023	IV 2024 ø2023	I-IV 2024 I-IV 2023	I 2024	II 2024	III 2024	IV 2024
47	УКУПНО ТРГОВИНА НА МАЛО	8,8	9,1	9,9	9,7	118,4	118,8	133,8	145,5
47.3	Трговина на мало моторним горивима у с.п.	12,4	17,7	10,4	10,4	116,0	116,8	128,7	144,6
47 без 47.3	Трговина на мало, осим трговине моторним горивима у с.п.	7,7	6,6	9,7	9,4	119,2	119,4	135,4	145,8
47.11, 47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима	6,5	2,8	9,3	8,8	128,2	126,3	142,3	151,6
47.11	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у н.п.	5,8	2,0	9,19	9,0	132,0	129,9	146,9	155,5
47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у с.п.	13,7	11,1	9,9	7,4	99,6	99,0	107,2	121,9
47.19, 47.4 до 47.9	Трговина на мало непрехрамбеним производима	8,9	10,6	10,1	10,1	111,2	113,4	129,2	140,7
47.19	Остала трговина на мало у н.п.	9,7	8,7	6,9	5,7	95,6	90,1	114,5	125,5
47.4	Трговина на мало информационо-комуникационом опремом у с.п.	-6,1	8,9	-3,1	10,6	138,9	152,4	157,7	148,1
47.5	Трговина на мало осталом опремом за домаћинство у с.п.	11,3	6,5	4,7	7,9	83,6	98,2	115,6	128,7
47.6	Трговина на мало производима за културу и рекреацију у с.п.	21,2	3,1	4,6	-3,7	99,5	96,2	102,3	124,0
47.7	Трговина на мало осталом робом у с.п.	7,7	13,6	15,5	13,8	135,1	134,7	146,7	158,0
47.9	Трговина на мало изван продавница, штандова и тржница	3,3	20,5	6,2	11,0	118,5	126,6	119,6	123,6
47.51, 47.71, 47.72	Трговина на мало текстилом, одјећом, обућом и производима од коже у с.п.	15,4	12,7	12,3	16,2	139,3	125,0	141,6	163,4
47.54, 47.59	Трговина на мало намјештајем, опремом за расвјету и електричним апаратима за домаћинство у с.п.	13,2	-4,0	-10,1	-0,6	99,9	99,6	103,6	117,4
47.73, 47.74, 47.75	Апотеке, трговина на мало медицинским и козметичким препаратима у с.п.	1,4	13,3	7,7	11,7	141,7	135,9	139,7	141,6
47.61, 47.62, 47.63	Трговина на мало књигама, новинама, музичким и видеозаписима у с.п.	-1,2	-23,8	-29,8	-22,0	63,8	75,5	79,0	78,1
47.64, 47.65	Трговина на мало спортском опремом, играма и играчкама у с.п.	33,1	19,9	29,7	8,1	128,6	113,1	121,3	161,6

*подаци за претходни период су ревидирани

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Циљ истраживања

Сврха мјесечног истраживања трговине на мало је добијање благовремених информација о промјени нивоа оствареног промета (номиналне и реалне вриједности) и другим релевантним показатељима из области трговине на мало у БиХ. Индекс промета трговине на мало један је од кључних показатеља економске активности земље који помаже органима државне управе и предузећима из приватног сектора у процесу доношења одлука. Примјењује се и за процјену резултата малопродајног сектора, потрошње становништва, као и при израчунању националних рачуна. Методологија истраживања је у потпуности хармонизирана са оном која је прописана новом Регулативом (ЕУ) бр. 2019/2152 Европског парламента и Савјета о европским пословним статистикама (у даљем тексту ЕБС Регулатива) као и препорукама Евростата за краткорочне пословне статистике.

Обухват

Истраживањем су обухваћени пословни субјекти/правна лица који су према главној дјелатности регистровани у СПР-у да обављају дјелатност трговине на мало, осим трговине моторним возилима и мотоциклима (област Г47 - КД БиХ 2010), те у мањој мјери пословни субјекти који су према главној дјелатности разврстани у друге дјелатности, али обављају и дјелатност трговине на мало. За потребе истраживања кориштена је Класификација дјелатности Босне и Херцеговине- КД БиХ 2010 која је у потпуности усклађена са Европском класификацијом економских дјелатности NACE Rev.2. Цјелокупно подручје Босне и Херцеговине је обухваћено истраживањем. Статистичким истраживањем нису обухваћени предузетници.

Узорак

За провођење истраживања трговине на мало у БиХ користи се комбиновани метод пуног обухвата и стратификованог случајног узорка. Узорак је подијељен на стратуме према ентитету којем пословни субјект припада, класи финансијског податка (финансијски извјештај за претходну годину) и дјелатности пословног субјекта (област Г47 - КД БиХ 2010). Као помоћна стратификациона варијабла користи се број запослених. Изабрани узорак трговине на мало за 2024. годину репрезентативан је на нивоу Босне и Херцеговине, као и на нивоима Федерације БиХ, Републике Српске и Брчко дистрикта БиХ.

Прикупљање и обрада података

У провођењу истраживања учествују све три статистичке институције у БиХ. Основна варијабла посматрања је мјесечни промет пословног субјекта без ПДВ-а, који је у складу са ЕБС Регулативом исказан посебно. Подаци прикупљени од извјештајних јединица, путем обрасца М КПС ТРГ 01, представљају основу за процјену података за укупну популацију. Агрегирање промета на више нивое (грана, област, специјални агрегати) дјелатности се врши прије компилације индекса.

Компилација индекса

Индекси промета трговине на мало рачунају се у односу на базу (2021.) годину која се примјењује у обрачунању индекса од јануара 2024. године те се исказују у номиналним и реалним вриједностима. Регулативом (ЕУ) број 2019/2152 прописана је примјена базе године (2021.) од јануара 2024. у земљама чланицама ЕУ. Номинални индекс промета изражен је у текућим цијенама (није отклоњен утицај промјене цијена). Корисницима статистичких података је веома важно да прате динамику кретања појаве током времена и у те сврхе користимо реални индекс промета. Реални индекс изражен је у сталним цијенама и добије се дефлационирањем номиналних вриједности промета прилагођеним индексом потрошачких цијена (CPI).

Сезонско и календарско прилагођавање индекса

Статистичке институције у БиХ уважавајући начин дисеминације података у ЕУ, индексе објављује у сљедећим облицима:

- изворни (неприлагођени) индекси,
- сезонски прилагођени индекси- десезонирани индекси и
- календарски прилагођени индекси

С обзиром да десезонирани и календарски прилагођени индекси имају много већи значај и репрезентативнији су корисницима статистичких података детаљно су приказани у табеларном облику.

Десезонирање подразумијева да су подаци прилагођени за утицај сезоне и календарске дане. Мјесечни индекси и стопе промјене се према препорукама Евростат презентују и тумаче у десезонираном облику.

Календарско подешавање подразумијева да су подаци прилагођени за утицај календарских и радних дана. Подаци који се пореде са подацима истог периода претходне године се презентирају и тумаче у календарски прилагођеној форми индекса или стопа раста. У случају да наведени календарски ефекти значајно утичу на посматрану временску серију, потребно је исте отклонити.

Календарско и сезонско прилагођавање врши се у JDemetra+ апликацији (верзија 2.2.0) методом TRAMO-SEATS на изворним мјесечним серијама података у складу са смјерницама Евростата. Због својства примијењене методе

прилагођавања, додавањем нових мјесечних опсервација могу настати одређене промјене на ранијој серији већ објављених сезонски и календарски прилагођених индекса.

Дисеминација података

Резултати истраживања изражавају се у облику индекса и стопа промјене те се од јануара 2014. године у редовној мјесечној периодици публикују у форми саопштења за јавност на веб-страници Агенције за статистику БиХ (www.bhas.gov.ba). Презентација и интерпретација индекса потпуно је усклађена с онима које су прописане ЕБС Регулативом што омогућава домаћим и међународним корисницима непосредно поређење индекса промета трговине на мало БиХ са индексима других земаља.

Ревизија података

Редовна саопштења трговине на мало се објављују у мјесечној динамици и садрже прелиминарне податке. Ревизија података подразумијева да се подаци за претходни мјесец (т-1) ревидирају у складу са новим информацијама, те је могуће да се подаци објављени након ревизије разликују од раније објављених, прелиминарних података. У саопштењима је јасно назначено о којим се подацима ради, тако да корисници статистичких података могу правилно да их тумаче. О измјенама података и разлозима корисници ће бити обавјештени на прикладан и транспарентан начин, у редовним мјесечним саопштењима и другим публикацијама за јавност као и на веб-страници Агенције за статистику БиХ.

Дефиниције

Промет је укупан фактурисани износ који пословни субјект обрачуна за продате робе или пружене услуге у трговини на мало током референтног периода трећим лицима и одговара њиховој тржишној вриједности. Укључује и трошкове повезане са продајом као што су транспорт, паковање, итд. пренијете на купца, чак и ако су ти износи посебно исказани на фактурама. Порез на додану вриједност (ПДВ) искључен је из промета.

Промет од дјелатности трговине на мало обухвата вриједност свих роба продатих становништву за личну употребу или употребу у домаћинству у посматраном периоду.

- Промет прехранбеним производима обухвата промет који су остварили пословни субјекти регистровани у дјелатностима 47.11 и 47.2. (претежно храна, пиће и духански производи).

- Промет непрехранбеним производима обухвата трговину на мало разноврсном робом који су остварили пословни субјекти регистровани у дјелатностима 47.19, 47.4-47.9.

Промет од осталих дјелатности обухвата вриједност свих осталих продатих производа и услуга на тржишту (трговина на велико, посредовање у трговини на велико, угоститељство, транспорт и остале дјелатности).

Скраћенице

ЕУ- Европска унија

Eurostat- Статистичка канцеларија Европске уније

КД БиХ 2010- Класификација дјелатности Босне и Херцеговине 2010

НАСЕ Rev.2- Статистичка класификација економских дјелатности у ЕУ

СПР- Статистички пословни регистар

с.п.- специјализоване продавнице

н.п.- неспецијализоване продавнице

- нема појава

Публикује Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26

Телефон: +387 (33) 911 911 | Телефакс: +387 (33) 220 622

Електронска пошта: bhas@bhas.gov.ba | Интернетска страница: www.bhas.gov.ba

Одговорна лица:

Велимир Јукић, помоћник директора за пословне статистике

Весна Ђужић, директор

Саопштење припремили: Ален Бајрамовић и Маја Хаџи-Стојанов

Размислите о очувању животне средине прије штампања документа.